

Сіваченко Валерія Олегівна

студентка 3-го курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРОТИДІЯ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ В УКРАЇНІ

Торгівля людьми є злочином, який передбачений у статті 149 Кримінального Кодексу України та має багатовікову історію, а його жертвами стали не один мільйон осіб у світі.

Проблема протидії торгівлі людьми в Україні на разі надзвичайно актуальна, адже за перше півріччя 2017 року на території нашої держави поліція виявила 144 злочини, пов'язані з торгівлею людьми, що більш ніж удвічі перевищує статистику минулого року. Найбільше серед потерпілих жінок – 119, також 37 чоловіків і 12 дітей [4].

Фахівці Департаменту боротьби зі злочинами, пов'язаними із торгівлею людьми (ДБЗПТЛ), Національної поліції України зазначають, що зараз більшого поширення набуває так звана «трудова» експлуатація. Громадяни здійснюють пошук роботи за кордоном через низький рівень життя, навіть без знання мови, кваліфікації, на нелегальних умовах і це зумовлює їх потрапляння до груп ризику [3, с. 8]. Жертвами такого виду злочинів найчастіше стають чоловіки працездатного віку або особи з явними ознаками інвалідності, особи без постійного місця проживання та інші малозабезпечені категорії громадян [4]. Крім того, все частіше використовують можливості Інтернету для вербування потенційних постраждалих від даного злочину. Зокрема, створення спеціалізованих сайтів, відповідних груп у соціальних мережах, прямого контакту на сайтах знайомств, розміщення оголошень про працевлаштування тощо. До основних країн призначення «живого товару» відносять Російську Федерацію, Польщу, Туреччину, Німеччину, Ізраїль, Грецію, Об'єднані Арабські Емірати.

Дослідженню даної проблеми присвячено низку праць вітчизняних вчених, як: К. Б. Левченко, О. Т. Поплавський, В. М. Підгородинський, В. В. Турова та інші.

Протидія торгівлі людьми – система заходів, спрямованих на подолання торгівлі людьми шляхом її попередження і боротьби з нею та надання допомоги і захисту особам, які постраждали від торгівлі людьми [1].

Закон України «Про протидію торгівлі людьми» від 20.09.2011 року, виокремлює основні принципи цієї діяльності: забезпечення основних прав і свобод людини і громадянина; конфіденційності інформації про осіб, які постраждали від торгівлі людьми; добровільності отримання допомоги особами, які постраждали від торгівлі людьми, їх недискримінації; та взаємодії органів виконавчої влади між собою, з відповідними органами, які здійснюють оперативно-розшукову

діяльність, досудове розслідування, та з громадськими і міжнародними організаціями.

Крім цього в законодавстві України чітко регламентовано напрями державної політики у даній сфері: 1) попередження торгівлі людьми шляхом підвищення рівня обізнаності населення; 2) виявлення осіб, причетних до скоєння злочину та притягнення їх до відповідальності; 3) надання допомоги та захисту особам, які постраждали від торгівлі людьми [1].

Як бачимо, кількість постраждалих росте, тому, в першу чергу, законодавча база, яка наразі діє повинна відповідним чином застосовуватися на практиці, щоб взагалі мати значення.

По-друге, проблема необізнаності українців своїх прав і обов'язків все таки існує, в результаті чого вони не здійснюють перевірки фірм і осіб, що пропонують роботу за кордоном. Потрібно спонукати підвищення зацікавленості засобів масової інформації, щодо цієї проблеми та заручатись підтримкою відомих громадських діячів.

Наумова О.С. зазначає, що варто усунути прогалину у визначенні поняття «торгівля людьми». Необхідно внести доповнення до ч. 1 ст. 149 ККУ, адже у даній нормі відсутня вказівка на такі альтернативні суспільно небезпечні діяння як насильницьке викрадення або ж надання чи отримання плати або вигоди для досягнення згоди особи, яка має владу над іншою особою на незаконну угоду об'єктом якої є людина. Так як дане визначення міститься у ст.4 Конвенції Ради Європи «Про заходи щодо протидії торгівлі людьми» від 16 травня 2005 року, що ратифікована Україною у 2010 році [2].

Ще одним способом протидії торгівлі людьми є удосконалення законодавства та дій правоохоронних органів відповідно до міжнародного досвіду. До цього часу не прийнято Постанову Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику у справах торгівлі людьми або здійснення іншої незаконної угоди щодо людини», яка має забезпечити однакове застосування законодавства всіма судами загальної юрисдикції, узагальнити та уніфікувати практику розгляду судами. Важливо також запровадити чіткі стратегії політики протидії експлуатації людини, які мають забезпечити дієвість цієї діяльності.

Отже, торгівля людьми в Україні з'явилася як наслідок зростання безробіття, зниження асигнувань на програми соціального захисту та зубожіння населення. Тому в Україні має бути запроваджено комплексний механізм протидії торгівлі людьми, який би гармонійно поєднав найкращі надбання міжнародного досвіду.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про протидію торгівлі людьми». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3739-17>

2. Наумова О.С. /Окремі аспекти регламентації кримінальної відповідальності за торгівлю людьми (ст. 149 КК України) // Публічне право. – 2017. – № 2. – С. 155–162. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pp_2017_2_22
3. Мручковська Е., Пахом'юк Н., Кочерга О. // Протидія торгівлі людьми в Україні: навчально-методичний посібник до спецкурсу / за заг. ред. К. Левківського та ін. – К.: ВАІТЕ, 2017. – 88 с.
4. Сайт МОМ. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.iom.int/jahia/jsp/index.jsp>

Ключові слова: протидія, торгівля людьми, експлуатація, правоохоронні органи, міжнародний досвід.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Тавлуй О. В.

**Собко Олександр Анатолійович,
Феденко Єлизавета Михайлівна**

студенти 4-го курсу Інституту кримінальної юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ АГРЕСИВНОЇ ВІЙНИ У НАЦІОНАЛЬНОМУ ТА МІЖНАРОДНОМУ КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ

Проблематика проведення аналізу щодо поняття «агресивна війна» несе у собі практичний зміст. У Кримінальному кодексі України законодавець не надав обґрунтування поняттю агресивної війни, тому виникають труднощі у застосуванні статей 436 та 437 Кримінального кодексу України. Також це стосується й стрімких змін у міжнародному кримінальному законодавстві, а саме – у Римському статуті Міжнародного кримінального суду [1].

За Римським статутом, злочин агресії визначається наступним чином: це планування, підготовка, ініціювання або здійснення особою, яка в змозі фактично здійснювати керівництво та контроль за політичними або військовими діями держави, акту агресії, який в силу свого характеру, серйозності та масштабності є грубим порушенням Статуту ООН [2].

В Кримінальному кодексі України також є стаття, що присвячена злочину агресії- стаття 437: планування, підготовка, розв'язування та ведення агресивної війни. Однак, проблема полягає у відсутності розкриття поняття агресивної війни, а, отже, легального визначення для практичного застосування.

Проблематику визначення та сутності міжнародного злочину агресії досліджували такі зарубіжні вчені як Р. Аго, М.Ш. Бассіоні, І.П. Бліщенко, Дж. Гінзбургс, Г. Доннедьє де Вабр, А.Г. Кибальник,